У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. No. 96. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 22-го ТРАВНЯ (MAY) 1971 Ч. 96. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 21 травня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН зарядив видати допомогу тим південним стейтам, які дуже потерпіли внаслідок довшої посухи. Ці стейти — це частина Мексіко, часть Тексасу і західня Оклагома. Фармери втратили там внаслідок посухи понад 400 мільйонів долярів. Президент призначив на позички фармерам 50 мільйонів долярів, позички будуть опроцентовані тільки на 5 відсотків. Секретар рільництва наказав зменшити ціну на кормове зерно до половини ринкової ціни.

АДМІНІСТРАЦІЯ ХАРЧІВ І ЛІКІВ видала зарядження, згідно з яким всі окуляри (також і соняшні), випродуковані після 31 грудня ц. р., мусять мати „безпечні" лінзи. Спеціялісти, які приписують людям окуляри, зорганізовані в Американським Оптометричнім Товаристві, виступають проти цього зарядження, твердячи, що малий відсоток осіб, які носять окуляри зі звичайними лінзами, терплять внаслідок збитих лінз. Та адміністрація Харчів і ліків твердить, що кожного року 120,000 осіб є поранені збитими лінзами. В цій країні 100 мільйонів осіб носять окуляри.

ПЕРЕВЕДЕНІ ОПИТУВАННЯ виявляють, що найпопулярнішим кандидатом на президента від Республіканської Партії, після президента Ніксона, є каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен. Агенція д-ра Геллупа перевела опитусання по цілій країні, поставивши такий запит: „Якщо президент Ніксон не кандидував би в 1972 році, то кого ви хотіли б мати на його місці як кандидата?" Найбільше голосів дістав губернатор Ріґен (31 відсоток голосів), нюйоркський губернатор Рокефеллер (19 відсотків), секретар мешканевих справ Ромні (12), сенатор Персі з Іллиной (11), посадник Ню Йорку — Ліндзі (11).

ЦЬОГО РОКУ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ вибирає посадника міста. У демократичних правиборах переміг комісар поліції Френк Лаззаро Різзо, який здобув собі популярність своєю рішучістю в поборюванні злочинів. Він здобув 49 відсотків відданих голосів, а всі інші його демократичні противники дістали малощо більше. У листопадових виборах проти нього кандидуватиме республіканець Лонґстрет, який має закінчений Принстонський університет. Різзо не має навіть закінченої середньої школи. Демократи турбуються тим, що їхній кандидат не може диспутувати на телевізії, коли його викличе республіканець. Перемога Різзо у правиборах свідчить про те, що виборці бажають, щоб посадник поборював злочинни та дбав про безпеку в місті, а не про те, щоб їхнє місто очолювала особа з різними науковими титулами.

ЦЬОГО РОКУ ЧИСЛО БУДОВАНИХ мешканевих одиниць свідчить про те, що будівельний промисл значно поправився в порівнянні з минулим роком. В квітні ц. р. число будованих мешканевих одиниць становило 1,900,000. Воно було на 47,000 менше від числа в березні, але це число було на багато більше в порівнянні з тим самим часом минулого року, коли воно виносило тільки 1,200,000. Уряд президента Ніксона сподівається, що збільшений рух в будівельній промисловості спричиниться до поліпшення економіки, бо нові мешкання потребуватимуть нових меблів, радіових і телевізійних апаратів, кухонь і холодильників та інших речей, потрібних до мешкання.

У СВІТІ

АНГЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГІТ ПРИБУВ ДО ПАРИЖУ, щоб провести розмови з французьким президентом Помпіду та іншими членами французького уряду про приступлення Англії до країн Спільного Европейського Ринку. Франція все ще має багато застережень щодо цього, але загальна атмосфера в Парижі тепер значно більш оптимістична, ніж раніше.

У СТОЛИЦІ ПАКІСТАНУ РАВАЛПІНДІ мандрівники зустрічають багатьох китайців, що проходять поодинці чи й колонами у своїх блакитних мундирах. Минулого тижня червоний Китай повідомив, що Пакістан одержить від Пейпінґу 20 мільйонів долярів безпроцентової позики на закуп харчів і продуктів. Різні комуністичні країни, в тому й СССР, запропонували допомоги й позики Пакістанові разом на суму 450 мільйонів долярів, але пакістанський уряд покищо одержав від них малі суми.

УРЯДИ ЗСА І ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ, ЯПОНІЇ та кількох інших високоіндустрійних країн обмірковують можливості економічної допомоги Пакістанові, обом його частинам — Східньому і Західньому. На цю тему вже ведуться розмови з президентом Світового Банку Робертом МекНамарою. Пакістан, сподіваються, буде діставати 450 мільйонів долярів допомоги щороку, з того яких 200 мільйонів долярів від ЗСА. Та країна має дуже відстале господарство, майже не має індустрії і часто терпить від природних нещасть.

У КОМУНОКИТАЙСЬКІЙ ПРЕСІ НАДРУКОВАНО критичну статтю на адресу Уряду ЗСА. В ній говориться, що Уряд президента Ніксона перебуває в стані кризи, маючи повні руки клопотів і турбот як внутрі країни, так і в зовнішній політиці. У статті згадується про вислів Мао Тзе-дуна, сказаний рік тому, в якому закликається „народи світу", щоб вони „об'єдналися й завдали поразки американським агресорам і їхнім прибічним псам".

20 ТРАВНЯ В МОСКВІ ПОВІДОМЛЕНО про запуск нового космічного сателіта, без людської залоги, скерованого в напрямку плянети Марс. До розташованого від плянети Землі на віддалі 290 мільйонів миль Марса той сателіт - робот мав би долетіти у вересні ц. р. Сателіт-робот має назву „Марс-2". Дві попередні совєтські спроби вивчення Марса з допомогою ракетних сателітів зазнали невдачі.

ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ АНВАР ЕЛЬ-САДАТ повністю оформив свій кабінет у Каїрі і повідомив, що в закордонній політиці Єгипту не буде ніяких важливих змін. Кількох міністрів з попереднього кабінету будуть судити за змову та інтриги проти законного уряду і особисто проти Анвара ель-Садата. Всі вони належать до Арабського Соціялістичного Союзу — єдиної політичної леґальної партії в тій країні.

ПРЕМ'ЄР ЛЯОСУ ПРИНЦ САВАННА ФУМА виголосив у столичному місті Вієнтіяні промову, в якій хвалив Китай за традиційне невтручання в ляоські справи. Він сказав, що можливе краще порозуміння між ЗСА і червоним Китаєм знеохотить Північний В'єтнам і стримає його агресивну політику відносно Ляосу.

ЗСА і СССР досягли порозуміння в справі переговорів про обмеження атомової зброї

Вашинґтон. — 20 травня ЗСА і СССР порозумілися в справі майбутніх переговорів про те, як треба б обмежити нуклеарні збросння обидвох країн, які мають найбільші в світі запаси атомової зброї. Це порозуміння відноситься тільки щодо цілі і форми майбутніх переговорів в справі обмеження стратегічної атомової зброї. Тут треба зазначити, що розмови в цій справі ведуться вже 18 місяців у Відні, і порозуміння з 20-го травня це покищо перший успіх цих довгих розмов. Президент Ніксон заявив на телевізії, що треба вітати цей успіх, хоч він покищо є тільки процедуральним успіхом. Про це порозуміння одночасно повідомляли і в Москві. З Москви повідомляють, що цей успіх в справі обсягу майбутніх переговорів скріпить позицію тих совєтських провідників, які змагають до обмеження зброєнь та до поліпшення взаємин із ЗСА. Але Кремль здає собі справу з того, що ще завчасно виявляти завелику щирість у відношенні до ЗСА і відноситься до нового порозуміння перебільшено обережно. У Москві повідомляли про цей договір о 7-ій годині ввечері, в тому самому часі, коли президент Ніксон говорив на телевізії у Вашинґтоні. Але пізніше у Москві не згадували зовсім на тій телевізійній авдиції, яка дуже популярна, і її слухають мільйони осіб. Навіть найбільші оптимісти не сподіваються, щоб це теоретичне порозуміння, після його здійснення, дало якісь заощадження у видатках на атомові зброєння, і щоб воно зменшило теперішні перегони у зброєнні.

Прибутки американської родини не збільшилися в 1970 році

Вашинґтон. — Бюро перепису населення стверджує, що внаслідок інфляції прибутки типічної американської родини в 1970 році збільшилися були на 440 долярів річно і становили 9,870 долярів, але цю надвишку знищила інфляція, бо подорожчало життя. Пересічно прибутки родини збільшилися були в 1970 році на 4.7 відсотка, але ціни на споживчі товари були більші на 5.9 відсотка, отже замість збільшення, було зменшення на 1.2 відсотка купівної сили американської родини. Оце зменшення прибутків в 1970 році є першим зменшенням від 1960-го року, коли родинні прибутки збільшилися були на 2.2 відсотка, в дальших роках відсоток збільшення прибутків був такий: 1961 — 1.1, 1962 — 2.7, 1963 — 3.5, 1964 — 3.8, 1965 — 4.0, 196 — 4.9, 1967 — 3.4, 1968 — 3.7 і 1969 — 3.7.

Палатна Комісія стверджує зв'язок комуністів із противоєнними демонстраціями

Вашинґтон. — Палатна Комісія в справах внутрішньої безпеки повідомляє, що члени партій Соціялістичні робітники та Комуністичної були між провідниками недавніх противоєнних демонстрацій у Вашинґтоні. Представник цієї Палатної Комісії стверджує, що обидві ці партії ведуть підривну політику, змагаючи до того, щоб повалити теперішній Уряд цієї країни. Голова Палатної Комісії Ричард Г. Айкорд та деякі її члени критикують американську пресу за те, що вона зовсім не бачила того, що у противоєнних демонстраціях брали участь соціялісти й комуністи. Ці демонстрації почалися 1-го травня і тривали цілий тиждень. Член цієї Комісії конґресмен республіканець Джан Дж. Шміц оскаржує кільканадцять членів Конґресу в тому, що вони підтримували противоєнні демонстрації, не знаючи про те, що в демонстраціях беруть участь підривні соціялістичні й комуністичні елементи. Роля комуністів в демонстрації виявилася на основі банкового конта, що його мала в банку Коаліція в справі мирної акції.

В 1970 р. в ЗСА згинули 59 000 людей

Вашинґтон, Д. К. — У минулому 1970 році від трагічних випадків у різних видах транспорту, а найбільше на автомобілевих шляхах, загинуло 59 220 американців. За всі 9 років американські втрати у в'єтнамській війні становили не цілих 45 000 осіб. Коли брати відсотково, то в минулому році на шляхах загинуло трохи менше людей, ніж у позаминулому: в 1969 пропали в катастрофах 60 470 осіб, а в 1970 році — на 1 125 душ менше. В 1970 р., як і в попередніх роках, найбільше загинуло людей в автомобілевих катастрофах — 53 830 душ. На залізницях загинули 689 осіб. З-поміж тих, що втратили життя на шляхах, найбільше загинуло шоферів і пасажирів авт, але смерть також не оминула 850 ровеєристів, майже 2 000 мотоциклістів і майже 10 000 пішоходів.

Студенти з Канади відлетять у серпні на Конґрес ЦЕСУС-у в Німеччині

Оттава. — З рамени Союзу Українського Студентства Канади в провінції Квебеку, що ним керує голова Управи СУСК Квебеку студент Ігор Ромас, інформують, що Управа вже винайняла канадійський літак для дешевої мандрівки українських студентів та при бажанні й членів їхніх родин до Зах. Німеччини. Дорога в дві сто-225 долярів, з них 50 дол. депозиту треба внести якнайскорше, до кінця травня. Студенти відлетять зачартерованим літаком з Монтреалю до Мюнхену, де зможуть взяти участь у Конґресі ЦЕСУС-у, що відбудеться при Українському Вільному Університеті в днях від 7 до 14 серпня. Літак канадійської компанії відлетить з Монтреалю 7-го серпня, а повернення з Німеччини додому тим же літаком призначене з Мюнхену на день 3-го вересня. Член Управи СУС-КК п-і Роза Шевчук у Монтреалі подасть зацікавленим всі потрібні інформації. Пасажири повинні мати дійсний пашпорт і посвідку про щеплення проти віспи; дозволений багаж — 66 фунтів. Управа СУСК Квебеку закликає студентів, як і членів їх родин, не пропустити цієї особливої нагоди взяти участь у Конґресі ЦЕСУС-у й відбути мандрівку по Зах. Европі. По інформації звертатись до: Ukrainian University Student's Union of Quebec, c/o Mrs. R. Szewczuk, 8584 Provencher Blvd., St. Leonard, Quebec, Tel.: 721-2390.

Прем'єр Трудо про совєтсько-канадійський „договір дружби"

Москва. — Канадійський прем'єр П. Е. Трудо, який перебуває з двотижневою візитою в Совєтському Союзі, сказав, що підписаний ним і з совєтського боку Косиґіним „договір дружби" потрібний для того, щоб Канада могла провадити більше незалежну зовнішню політику відносно ЗСА. Трудо сказав ,що існує загроза втрати канадійської національної ідентичности через присутність могутнього американського сусіда. Однак, канадійський прем'єр зазначив, що Канада є й буде надалі членом Північно-Атлянтійського Оборонного Пакту, НАТО, і членом НОРАД-у — Північно-Американської Повітряної Оборонної Команди, радари якої, як американські так і канадійські, встановлені переважно на канадійській території. З Москви Трудо відлетів до Києва в Україну, а потім ще відвідає декілька совєтських міст, в тому й на півночі ,як Мурманськ. Там канадійського прем'єра цікавлять подібні до канадійських велетенські сибірські простори з іще не дослідженими природними багатствами.

Президент Єгипту Анвар ель-Садат обвинуватив лівих у протидержавній змові

Каїр. — У півторагодинній промові президент Об'єднаної Арабської Республіки, ОАР, Анвар ель-Садат обвинуватив прокомуністичні елементи серед членів уряду і Арабського Соціялістичного Союзу в протидержавній змові. Обвинувачені, серед яких є й кілька міністрів, перебувають у в'язниці. Президент Анвар ель-Садат виступав перед Національною Асамблеєю в Каїрі, що нараховує 360 представників і з яких 18 осіб були заарештовані, в тому й спікер Національної Асамблеї д--р Лабіб Шукер та ін. Промовець сказав, що прихильники комуністів уже потрапили до рук правосуддя. Відколи він перебрав владу після смерти президента Нассера, ель-Садат завжди покликається на правосуддя. Він, однак, хвалив Совєтський Союз за велику допомогу для ОАР, і в тій частині промови аплодувала вся Національна Асамблея. Єгипетський президент вказав на потребу нової конституції, яка забезпечила б розвиток країни на основі законности і ґарантувала б населенню свободу. Анвар ель-Садат сказав, що він готовий „знову засипати піском" Суезький канал, коли б Ізраїль не відтягнув свої війська з єгипетської території і не пішов по лінії вимог Єгипту, та твердив, що єгипетські війська вздовж ізраїльського кордону самі рвуться в бій і він „мусить їх стримувати". В кінці промови повідомив, що він не думає кандидувати вдруге на президента ОАР у 1976 році, коли закінчиться його президентська каденція.

У Ленінґрадському судовому процесі засуджено дев'ять жидів

Москва. — У висліді судового процесу, що відбувався у Ленінґраді і тривав десять днів, усі дев'ять підсудних жидів були визнані винними і засуджені до різних реченців тюремного покарання, від одного до десять років ув'язнення. У повідомленні ТАСС-а про вирок подано, що підсудні „втримували нелеґальні контакти з урядом і сіоністськими колами в Ізраїлі" і „посилали туди наклепницький у відношенні до Совєтського Союзу матеріял про становище жидів в СССР". Найвищу кару в цьому процесі одержали Гілья І. Бутман, за фахом інженер, якого засуджено до 10 років в'язниці, та Михайло І. Коренбліт, фізик, який одержав сім років. Обидва були обвинувачені у плянуванні викрадення совєтського літака і втечі до Швеції. Водночас із цим Бутман і Коренбліт, як також інші підсудні були суджені за те, що вони мали нібито викрасти цикльостиль для друкування наклепницьких матеріялів і поширювання янтисовєтської пропаґанди. Близькі до підсудних ленінґрадські жиди твердять, що викрадений нібито цикльостиль взагалі не був вживаний і що дехто з підсудних хотів помножувати на ньому гебрейські тексти. На процес були допущені тільки найближчі члени родини підсудних.

В Києві почався VI-ий з'їзд СПУ. — О. Полторацького звільнено із становища редактора журналу „Всесвіт"

Київ. — Згідно з повідомленням „Літературної України", ч. 39 з 18 травня ц. р. тут почався цього ж дня VI з'їзд Спілки Письменників України, що об'єднує всіх поетів, прозаїків, драматургів і літературних критиків Української ССР. Безпосередньо перед з'їздом, в понеділок 17 травня відбувся під проводом О. Гончара VII пленум СПУ, на якому устійнено програму з'їзду і затверджено доповіді членів Правління СПУ: П. Загребельного про „Нові обрії української радянської прози", Б. Олійника про „Поезію між з'їздами", М. Зарудного про „Драматургію для театру, кіно й телебачення", Ю. Збанацького про „Літературу для дітей і юнацтва" і Л. Новиченка про „Проблеми і завдання критики". На засіданні ревізійної комісії СПУ цього ж дня затверджено звітну доповідь її голови І. Цюпи. — На 4-ій сторінці „Літературної України" з цієї ж дати надруковано повідомлення про засідання президії правління СПУ, на якому ця ж президія „задовольнила прохання О. І. Полторацького увільнити його від обов'язків головного редактора журналу „Всесвіт"" і затвердила на це становище Д. В. Павличка. Місячний журнал „Всесвіт", як відомо, є органом Спілки Письменників України й аґентурного „Українського Товариства дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами" і виходить в Києві, починаючи від 1958 р. Його редактором був досі відомий підсовєтський прозаїк, колишній ґльорифікатор Сталіна Олекса Полторацький, останнім часом часто критикований за зміст і за не надко ефективне з режимного погляду спрямування журналу „Всесвіт". Новий редактор — поет Дмитро Павличко відомий із своєї поїздки разом з І. Драчем до ЗСА і Канади в 1966 році, в ролі дорадника делеґації УССР до ОН. — Московська „Правда" з 19 травня ц. р., друкуючи коротеньке повідомлення про VI з'їзд СПУ, подала, що на відкритті з'їзду виступав із промовою перший секретар ЦК КПУ П. Шелест і що крім нього „беруть участь в роботі з'їзду" голова Ради Міністрів УССР В. Щербицький і предсідник Верх. Совєту А. Ляшко.

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ОДЕРЖАВ ТЕЛЕГРАМУ ВІД ВЛАДИК-НОМІНАТІВ ПРО ЇХНЮ ГОТОВІСТЬ ВІДКЛАСТИ СВЯЧЕННЯ ДО СИНОДУ; ВЛАДИКИ-НОМІНАТИ ОЧІКУЮТЬ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ДАТУ СИНОДУ

У п'ятницю, 21-го травня, як це число „Свободи" вже було на пресі, з Риму одержано посередню вістку, що Верховний Архиєпископ Блаженніший Йосиф Сліпий сьогодні рано, за римським часом, уже мав в руках телеграму нововаймснованих Владик УКЦеркви о. прелата Івана Стаха та о. шамбеляна Василя Лостена про їхню готовість послухати його поради та відкласти свої заплановані початково на 25-го травня у Філядельфії єпископські свячення до Архиєрейського Синоду з проханням повідомити їх про дату цього Синоду.

Одержавши ці інформації безпосередньо перед друком цього числа газети, редакція вже не мала часу, ані можливостей приготовити інше видання „Свободи" і тому друкуємо його так, як воно було приготоване до друку перед одержанням інформацій в справі телеграми, включно з повідомленням Крайової Управи Т-ва за патріярхальний устрій УКЦеркви та Студентського Ад Гок Комітету в справі маніфестацій у Філядельфії, якщо б єпископські свячення не були відложені і відбулися 25-го травня.

Згідно з попередніми заявами Т-ва за патріярхальний устрій і Студентського Ад Гок Комітету, маніфестації не відбудуться, якщо єпископські свячення будуть відкладені. „Свобода" сподівається, що в своєму черговому числі, яке друкуватиметься в понеділок, 24-го травня, з датою вівтірка, 25-го травня, вже зможе подати читачам інформації про остаточні рішення в цих справах.

Представник Федерального Уряду Канади відвідав КУК

Вінніпеґ (КУК). — На запрошення екзекутивного директора Комітету Українців Канади, дня 6-го травня ц. р. відвідав Централю Комітету Українців Канади у Вінніпеґу п. Бернард Острі, асистент підсекретаря стану у федеральному уряді Канади в Оттаві. У розмовах обговорено становище КУК в справі рекомендацій, зроблених в користь збереження етнічних культур в Канаді в IV-му томі Королівської Комісії Двомовности і Двокультурности Канади. Згідно з тими рекомендаціями, Комітет Українців Канади вже предложив Федеральному Урядові в Оттаві ряд українських проєктів, які вимагають від уряду грошевих субвенцій в сумі $186,000. Дотепер зголошені проєкти Комітету Українців Канади покривають потреби української громади на відтинку шкільництва, як рідного так і державного.

В розмовах з п. Б. Острі від Комітету Українців Канади взяли участь: президент о. д-р В. Кушнір, генеральний секретар А. Павлик, фінансовий секретар А. Яремович, президент Шевченківської Фундації д-р І. Глинка, екзекутивний директор КУК д-р С. Яр. Кальба та діловий секретар КУК пані А. Вах.

Прем'єр провінції Альберти підтримує принцип багатокультурности

Едмонтон. — Прем'єр Альбертського провінційного уряду Г. Стром заявив на бенкеті з нагоди 80-річчя поселення українців в Альберті, до понад 200 українських слухачів, що він повністю підтримує принцип багатокультурности в провінції Альберті і у всій канадійській державі. Прем'єр Г. Стром згадував також про інші етнічні групи. Він сказав, що доведе до затвердження „Закону ч. 95", який поширить права на навчання мов, створить окрему комісію і уповноважить її виробити пляни для підтримки багатокультурности. Багато разів оплескуваний слухачами прем'єр соняшної Альберти, житниці Канади, Г. Стром сказав: „Я переконаний, що альбертці українського роду, спільно з іншими етнічними групами, будуть далі працювати на користь справді багатокультурної нашої провінції і всієї нації".

Зустріч з проф. В. Яневом у Вінніпеґу

Вінніпеґ (КУК). — В неділю, 9-го травня ц. р. тут в домі УВАН відбулася зустріч української громади Вінніпеґу з ректором Українського Вільного Університету в Мюнхені проф. д-р В. Яневом. В приявності 60 гостей, які репрезентували різні українські середовища, організації й установи, проф. Янів виголосив доповідь на тему „Український виховний ідеал у світлі етно-психології". Над доповіддю вив'язалась широка дискусія, в якій забирали слово д-р М. Мандрика, д-р М. Марунчак, д-р Ю. Мулик-Луцик, пастор І. Р. Ковалевич, М. Копинський, інж. А. Качор і пані Л. Чайковська. На цій зустрічі проф. Янова привітали від Ювілейного Комітету 50-ліття УВУ пані проф. І. Герус-Тарнавецька та від УВАН д-р М. Мандрика. Діловими нарадами зустрічі проводив д-р С. Яр. Кальба, а д-р Б. Мартинович від імені Ювілейного Комітету 50-ліття УВУ проголосив прізвища жертводавців, які дотепер зложили через Централю КУК $970 на ювілейний фонд УВУ.

Алюмни УВУ, разом з запрошеними гостями, попрощали гостя з Европи того ж дня вечерою в готелі Лінколн. Після вечері відбулось ділове засідання Ювілейного Комітету УВУ, на якому поширено управу того ж Комітету, якого головування перебрав д-р Б. Білаш з тим, що бувша голова пані проф. І. Герус-Тарнавецька залишилась у складі управи. Засідання Ювілейного Комітету УВУ відбулось в присутності президента КУК о. д-ра В. Кушніра, який при цій нагоді висловив ряд думок про потребу координації української вільної науки у світі, згідно з дорученням, переданим Президією СКВУ спеціяльній комісії під проводом проф. д-ра В. Янева.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перемога здорового розуму

Переведені в середу 19 травня ц. р. в американському Сенаті дебати над пропозицією сенатора Менсфілда зредукувати до половини кількість американських збройних сил в Західній Европі і прийняте великою більшістю, майже двома третіми всіх сенаторів рішення відкинути не тільки цю пропозицію, але й усі інші компромісові пропозиції з тенденцією розкласти виведення військ ЗСА на довший протяг часу, доводить, що в американському політичному і громадському світі вимоги здорового розуму й інтересу ЗСА залишаються діючими і вирішальними.

Навіть прихильники пропозиції сен. Менсфілда признають тепер, що вона була в сучасній ситуації не лише надто драстичною і несвоєчасною, але й навіть загрозливою для інтересів ЗСА, особливо ж в обличчі евентуальних переговорів з Совєтським Союзом і державами Варшавського Пакту про обопільне здійснення редукції збройних сил, тобто не тільки військ НАТО, але й Совєтського Союзу і Варшавського Пакту. Прийняття цієї пропозиції Сенатом поставило б ЗСА в дуже несприятливе у відношенні до Москви становище: вони мусіли б погоджуватися на все, чого хоче й вимагає Москва. До того ж арґумент деяких прихильників редукції збройних сил, що ЗСА, зредукувавши їх в більшому чи меншому засягу, можуть їх потім знову післати до Европи, доповнивши до потрібної кількости, не витримує ніякої критики. Адже, як це було підкреслено в дебатах над резолюцією Менсфілда, відтягнені на яких кілька соток миль совєтські війська, можуть повернутися негайно в залишені ними країнами, а в той же час ЗСА мусіли б перекидати їх знову в Европу із віддалі трьох тисяч миль.

Так чи інакше рішення Сенату відкинути пропозиції про редукцію збройних сил ЗСА в Европі закріпило становище президента Ніксона і його Уряду, ударемнивши всі намагання кремлівської верхівки вманеврувати ЗСА в безвихідну і загрозливу для них і для безпеки світу ситуацію.

Основа думки й діла

Підставою думання і діяння людини завжди бувають — чи повинні бути факти, бо думки й дії, оперті на фантазії чи фальшивому уявленні дійсности, часто доводять до дуже прикрих наслідків. Наука і практика диктують, що людські думки і дії, керовані розумом, а не безконтрольними інстинктами, — раціональні, доцільні, — коли ж людина керується тільки ірраціональними побудами, то це зайва витрата енергії, а коли йдеться про події ширшого суспільного значення, то це жалюгідне явище із злощасними наслідками.

Педагоги й соціологи, придивляючись сучасній високошкільній молоді, не тільки в Америці, а й у всіх західних країнах, дивуються, якими категоріями керуються студенти у своїх демонстраціях і авантурах, позбавлених логіки. Чому, наприклад, студенти високих шкіл в Парижі масово приєднувались до вуличних заворушень, хоч вони мали широкі можливості зголошувати слушні претенсії щодо університетських реформ впорядкованим легальним способом? Чому американська студіююча молодь — не вся, але поважна її частина, а не тільки анархічні й нігілістичні гіппі, приєднується до „руху миру", коли чейже вона повинна знати, що тепер у В'єтнамі вже наполовину менше американського війська, як було їх два роки тому, і що те число щораз зменшується? Невже високошкільна молодь не знає, що однаково перша, як друга світові війни вибухли тільки тому, що однаково Вільгельм II, як Адольф Гітлер, а також Йосиф Сталін були переконані, що Америка вступила на шлях ізоляціонізму і не буде втручатися до воєн, затіюваних европейськими імперіялістами, які хотіли збройною силою будувати „новий лад" в Европі — коштом своїх ближчих і дальших сусідів . . .

Від високошкільної молоді вимагається, щоб вона вивчала факти, щоб вона не робила висновків без попередження їх засновками й доказами, як цього вимагає наука логіки. Звичайно, молодь має „право" до всіх тих прикмет і хиб, що їх диктує вік: брак досвіду, темперамент, але годі виправдувати цими прикметами молодого віку рисами дії, що погрожують заколотом в державі. Тому добре, що й серед молоді приходить реакція і що, наприклад, між 20.000 здебільша молодих чоловіків і жінок, які з початком цього місяця хотіли спаралізувати центральний державний апарат у Вашингтоні, було мінімально дійсних студентів і студенток. Це добрий і надійний прояв, що в більшості американського студентства перемагає думка, що вона повинна передусім — вчитися, здобувати знання, без якого пусті думки і діла.

В. Ткач

ПОЛІТИЧНІ НАСЛІДКИ ВАЛЮТОВОЇ КРИЗИ В НІМЕЧЧИНІ

Постанова уряду Західньої Німеччини про т. зв. „вільний курс" місцевої марки, тобто фактичне збільшення її вартости насамперед по відношенню до доляра, не принесла покищо тих потрясень у світових маштабах, що їх почали вже були пророкувати деякі песимісти з-посеред пресових і радіових коментаторів в Европі. Таких потрясень покищо не сталося ні в господарській, ні в політичній ділянках.

Що говорили песимісти? Вони підкреслювали той факт, що крок, на який зважився західньонімецький уряд, безумовно вдаряє по інтересах ЗСА та по інтересах деяких европейських держав — в першу чергу партнерів Німеччини в Европейському Спільному Ринку. Отже, це мало б привести до охолодження американсько - німецьких відносин і до захитання дальшої розбудови Европейського Спільного Ринку, зокрема, нанесе великий удар справі прийняття до цього Ринку Англії та інших охочих до цього, европейських держав.

Дехто з критиків східньої політики соціялістично - ліберального уряду Брандта твердив навіть, що охолодження відносин з державами Заходу неминуче потягне за собою зміцнення совєтських впливів на Західню Німеччину, навіть залежність цієї останньої від СССР.

Можна думати, що такі голоси були перебільшені і що вони були інспіровані опозиційними до уряду Віллі Брандта колами, які хотіли використати для себе витворену ситуацію. Проте, лише майбутній розвиток подій покаже, що в цих голосах було правдою.

Організація Европейського Спільного Ринку не розпалася, не дивлячись на дуже гострі вияви незадоволення з боку Франції й Італії. Але французький уряд уже заявив, що він не буде брати далі участи в праці комісії, що має підготовляти здійснення господарсько - монетарної унії держав, які належать до Спільного Ринку.

Справа прийняття Англії до Европейського Спільного Ринку пішла навіть дещо наперед уже після заходів німецького уряду щодо фактичного збільшення вартости марки. Деякі труднощі, що походили головним чином з боку Франції, усунуто. Однак, песимісти вбачають у цьому радше лише свого роду демонстрацію: треба було, мовляв, зробити щось, щоб рятувати захитану будівлю европейської єдности. Не виключене й припущення, що французький уряд, знеохочений потягненнями Німеччини, шукає наближення до Англії. Про це мала б свідчити й запроектована з ініціятиви французького президента Помпіду візита в Парижі англійського прем'єра на кінець травня.

Коли йдеться про Москву, то цікаво відмітити, що совєтська преса використала валютову кризу в Західній Німеччині для нападів на ЗСА. Отже, Москва явно хоче використати і цю нагоду, щоб вбити хоч якогось клина поміж ЗСА і їх европейських союзників. Щодо самих ЗСА, то там принаймні в офіційних колах, мало виявляється незадоволення чи занепокоєння з приводу останніх потягнень німецького уряду. Проте, є в Европі коментатори, які готові вбачати певний зв'язок поміж потягненнями й ініціятивою сенатора Менсфілда відносно зменшення на половину американських військ в Европі. І хоч президент Ніксон ставить спротив плянам сенатора, дехто таки вважає, що ЗСА хотять звернути увагу своїм европейським союзникам, що не можна лише ставити вимоги до американського „вуйка": треба щось дати і від себе...

Коли йдеться про внутрішню ситуацію в Західній Німеччині, то християнсько-демократична опозиція до соціялістично - ліберального уряду зробила все можливе, щоб використати в своїх інтересах незручні потягнення уряду. Крім проклямування „вільного курсу" марки, уряд Брандта заповів цілу низку заходів, щоб направити господарський стан країни. Опозиція твердить, що уряд робить це запізно, бо вже більше року ціни в Зах. Німеччині так ростуть, що вартість грошей фактично падає. Не виплачується тепер робити ощадності, бо навіть збільшені проценти на контах ощадности не вирівнюють того, що втрачається на зменшенні фактичної вартости грошей. Опозиція звертає також увагу на ту обставину, що збільшення номінальної вартости німецької марки в порівнянні з чужими валютами може дуже некорисно відбитися на експорті німецьких товарів. Опозиція закидає, також урядові, що він не в стані здійснити обіцяних соціяльних проєктів, бо не має на те потрібних засобів.

Беручи загально, протиурядова опозиція твердить, що соціялістично - ліберальний уряд цілковито не вив'язався як в ділянці закордонної політики, особливо по відношенні до держав комуністичного бльоку на чолі з Москвою, так і в ділянці господарській. Димісія міністра фінансів, соціяліста Меллера, прийшла на руку опозиції. Його місце, затримуючи і свій попередній ресорт, зайняв міністер господарства проф. Шіллер, якого вважають за головного винуватця нинішньої господарської ситуації в Німеччині. Це сприйнято як доказ наявности непорозумінь в самій урядовій коаліції й опозиція кинула гасло відбуття нових виборів до загального німецького парляменту.

Чи нові вибори принесли б перемогу опозиції? Останні вибори до крайового

(Закінчення на стор. 3-ій)

М. Струтинська

ІНІЦІЯТИВА МОЛОДІ

Живемо в дивних часах, у дивному, інколи аж страшному, світі. Від років спостерігаємо довкола нас неґритянський рух, що виявляється у ненависних актах і диких відрухах, в останніх часах антидержавний бунт молоді набрав стихійної, ірраціональної сили. Про наркоманів, сексуалізм в отарному виявi — не приходиться й говорити. Як же на тому тлі виглядаємо ми, з нашими молодими?

Більш ніж ціле десятиліття журимося нашою молоддю: вона англізувалася в середніх школах, перебрала неґативні звички оточення — їх найкраще можна виразити словами „ай донт кер", — розмовляє між собою тільки по-англійськи, уподібнюється виглядом до своїх американських товаришів...

А однак, та сама молодь, покинувши шкільну лавку і ввійшовши до авдиторій коледжу чи університету, стає наче не тою. Дармащо в них довше, під романтичний стиль, волосся, ці молоді люди наче б непомітно наново віднаходять себе, свій рід. Ви побачите їх на поважних доповідях, на виставках, де вони пильно розглядають картини українських мистців, а останнім часом, після першої такої вагомої акції в справі наших курсів у Гарвардському університеті, що постала з їх таки ж ініціятиви, ті молоді люди включаються з ентузіязмом до акції в обороні Мороза, до руху за Патріярхат — щоб назвати тільки найголосніші.

Чи наше старше громадянство, те, що „при проводі" розуміє, оцінює це явище і вміє зробити з нього відповідні висновки? А ці висновки треба б зробити конче. Окремі акції вичерпуються, скінчиться їх атракційність, а тоді може скінчитися і молодий запал.

Щоб втягти молодих у наш політичний і культурний процес, не досить обирати їх до установ і організацій як „представників молоді". Таких представників, навіть дуже вартісних одиниць, обирали на зборах знаної мені культурної установи, а потім жалілися, що вони не виконали нічого з відданих їм суґестій та готових плянів. А воно таке зрозуміле; власна ініціятива є єдиним поштовхом до праці!

Молоді (а між ними є вже чимало зі студентсько - організаційним чи й науковим стажем) мусять поволі, але послідовно перебирати провід національного життя українців поза батьківщиною. Не тільки тому, що це є природний порядок речей (старші відходять), але й тому, що тільки тоді людина розуміє загальну справу (а не вважає її інституцій „естаблішментом"), тільки тоді вона віддає їй усі свої сили, коли сама несе за неї відповідальности.

Тому, не біймося „конкуренції", чи й „невідповідальности" молодих, а стараймося зробити все, щоб вони ставали поруч нас, перебирали стерно у свої руки — робім це свідомо і добровільно. Увійшовши таким чином в роботу, вони шукатимуть підтримки й допомоги у старших, а коли вже „стануть на ноги" і поведуть самі працю — старші й так уже стануть „громадськими емеритами", які збоку радітимуть, що їх труд перебрали молоді руки.

Річ ясна: їх підхід до різних проблем українського життя, їх методи праці будуть в багато дечому різнитися від наших. Але, чи ми такі певні, що наш підхід, наші методи були найкращі?

А втім: те українське збірне життя на чужині, той духовий клімат, що вони розбудовуватимуть — будуть життям і кліматом не нашим, а їхнім та їхніх дітей. Чим скоріш ми всі разом усвідомимо це, тим краще для нас і для нашої справи.

Ганна Черінь - Паньків

UCRAINIANA

(1)

Під таким наголовком була відкрита виставка української книжки та книжок про Україну в новозбудованій Реґенстайн бібліотеці при Чикаґо - Університеті. Виставка була готова для оглядин вже 22-го березня, але, з уваги на весняні вакації, урочисте відкриття відбулося 2-го квітня. Хоч університет, що в нім є тільки якийсь десяток українських студентів, знаходиться в околиці, незнаній для наших українських „колоністів", все ж таки на відкриття прибуло щось із 150 осіб, в тому числі чимало молоді і навіть дітей. Були представники адміністрації університету та бібліотеки і чимало американців, приятелів та прихильників української справи. Всі перш за все кидалися до виставки, що вже здалека кликала до себе. Проте, юнаки з українського студентського клюбу запрошували гостей до конференційної залі, де можна було вигідно посидіти і погомоніти, поки почнуться „тури" по виставці й по бібліотеці. Членки Союзу Українок Америки, що вибудували фінансову базу для студій при цім університеті та й для самої виставки, вітали гостей при вході до залі і вручали показний, прекрасно ілюстрований каталог Українiяни з малюнком Гніздовського на обкладинці. Молоді господині Студентського Клюбу клопоталися в суміжній кухні, готуючи каву та перекуску.

Упорядниця виставки та каталогу, бібліотекарка Чикаго - Університету, Галина Паньків, тим часом повела першу ґрупу гостей на оглядини виставки. Це, за свідченням адміністрації бібліотеки, — перша слов'янська виставка і перша українська. До 1965 року число українських книжок в бібліотеці було незначне, а про Україну майже нічого не згадувалося, а коли і згадувалося, то так, що бодай і не згадувати. Довгими роками „знавці слов'янських справ" виставляли Україну як „Малоросію" або „Хохландію"; довго і тяжко прийшлось каменярам „лупати цю скалу", поки в американських учбових закладах поволі настала зміна з про - російських позицій на становище об'єктивности. В наслідок старої системи каталогування, багато українських творів та джерел ще сховані в московських скринях, і ті скарби доводиться розшукувати і розкопувати. Через те, що пляни виставок усталені далеко наперед, нам довелось хапати той період, що трапився, і на влаштування виставки випало дуже мало часу: трохи більше, ніж один місяць. А щоб на час отримати каталог, треба було його скласти одразу і віддати до друку фактично, ще перед завершенням вибору книжок та їх опрацювання. Проте, як 22-го березня зійшло сонце, то вже воно могло б осяяти готові вітрини виставки, якби в тій частині будинку були вікна. Але замість сонця електричні лямпи освітили наші книжки, репродукції, вишивки та мистецькі вироби, що додавали кольору і значення до тем.

В першій вітрині — старовинна мапа України з XIУ століття, а під нею — перша анотація, що знайомить із назвою Русь - Україна і дає вступні відомості про нашу батьківщину. Зокрема, пояснено той факт, що чимало українських творів друковано російською мовою через те, що з часів Петра I російський уряд наклав заборону на українську мову. Поряд з „Описом України" Боплана, розкрита книжка Йогана Коля про подорож по Україні в 1838 році, де він відзначає високу культуру українського населення та його високу національну свідомість. Книжки Сергія Шелухіна і Сімпсона доповнюють відомості про назву й географію нашого краю. Наступна ґабльотка, оздоблена краєвидами Пимоненка й Манастирського, далі знайомить відвідувача з нашою батьківщиною. На чільному місці лежить 7-томовий труд Павла Чубинського — звіт про етнографічну експедицію по Україні, виданий в 1872-8 рр. Чубинський, що був за українство засланий до Архангельську, отримав за свою працю дві золоті медалі й Уваровську премію. В цих семи томах задокументовані українські звичаї, пісні, казки, приказки і моральний кодекс нашого народу. Багато відвідувачів здивовані, коли прочитали в анотації, що Павло Чубинський — автор нашого гимну „Ще не вмерла Україна".

(Закінчення буде)

УКРАЇНКА В КАНАДІЙСЬКІЙ МУЗКОМЕДІЇ

Торонто. — Молода українська співачка - солістка Іванна Карасевич виконує головну ролю в музичній комедії „Джейн Ейрі". Цю музичну виставу показують в О'Кіфф Центрі в Торонті з гарним успіхом від 10 травня, йтиме до 22 травня.

З НАШИХ БУДНІВ

РІДНИЙ ЗЕМЛЕТРУС

Попадаються серед нас люди-громадяни, що не тільки пишуть такі чи інші листи до Редакції, але й, час-від-часу, скреслять на папері кілька теплих слів малому фейлетоністові. Отак, нещодавно, дістав я листа від п. Михайла 1-ки, колишнього актора Львівського театру, члена ОМУС-у, в котрому-то листі шановний приятель похвалив мене за фейлетона „Стихійні сили природи", хоч і висловив деякі критичні зауваження до нього.

Дивується пан Михайло, що я присвятив цілу свою „колюмну" цьогорічному землетрусові у Каліфорнії, а не згадав досі добрим словом рідного таки землетрясіння, що сталося 30 років тому, а точніше в жовтні 1940-го року, саме тоді, коли Львівський драматичний театр ім. Лесі Українки виїхав був у повному своєму складі на так звані гастролі до Чернівець...

Ой, пригадую, пригадую собі той небуденний та й нечуваний в історії західньо-українських окраїн випадок! Уявіть собі, достойні, що то є сила Божа: у Чернівцях земля затряслася, а в моїй рідній хаті, в селі В., Бібрецького повіту, в тій самій, можна б сказати, секунді, заколивався на стіні образ св. отця Миколая і впав на землю, — рама з нього облетіла, а скло не розбилося! А що землетрус трапився серед ночі, то нагнав чимало страху галичанам, і так до смерти переполошеним першою хвилею депортацій на Сибір і до Казахстану, що тоді була прокотилася. Пригадую, як люди в нашому селі христилися і говорили: „Ой, Господи, що воно за знак?.. Якого нещастя треба ще сподіватися після всіх отих страхіть, яких ми досі зазнали?"

Згадав пан Михайло у своєму листі, який переполох упав на акторський склад театру ім. Лесі Українки, коли під ними затанцював 6-поверховий готель „Шварцер Адлер", а по-нашому „Чорний Орел", у середмісті Чернівець, де вони ночували. А був тоді поміж ними сеньйор наших акторів, потім навіть депутат Верховної ради СССР, незрівнянний Іван Рубчак, званий популярно „Рубцьом"... То він так перелякався стихійних сил природи, що втік із шостого поверху в самих, вибачайте на слові, теплих підштанках, що тоді звали кальсони, і аж на подвір'ю пригадав собі, що забув у номері, на столику, свої штучні зуби! „Ой, любо, — ламентував Рубцьо, — що ж я тепер зроблю? Не маю чим дзвонити зі страху!"

Вшановуючи цими рядками наш „рідний" землетрус у жовтні 1940-го року, я не думаю, що на цьому справа вичерпається. Я вірю, що знайдуться та відгукнуться ще й інші учасники того стихійного нещастя, зокрема колишні актори Львівського драматичного театру, які силою фактів та обставин опинились були в самому центрі землетрясіння. Вірю, що це питання буде також заторкнене та обговорюване на з'їзді ОМУС — Об'єднання Мистців Української Сцени, на оселі „Верховина".

Лука Луців

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК У КРИТИЦІ

(7)

Як бачимо, то Єфремов однобічно дивиться на творчість Стефаника, він бачив у „Кленових листках" — „справжній символізм" . . ., бо „читач зрозуміє, що це не тільки з цих дітей самітні листочки, а усі, геть чисто всі герої Стефаника теж не що інше, як отакі ж безпорадні листки на вітрі життя" (271-272). Єфремов не знав, як видко, повоєнних творів Стефаника і занадто песимістично оцінював його передвоєнні новелі.

Подібно писав і *Василь Бойко* (1892 — 1938), автор передмови до творів Стефаника, що вийшли в Києві в 1919 р. під заголовком „Оповідання. Нариси з життя селянської бідноти", ст. 180. Бойко твердив, що „всі Стефаникові твори оповиті безмежним сумом і трагізмом" та що всі вони з „життя селянської бідноти", а „Стефаник співець суму і туги за минулим і хорошим". Бойко писав, що „матеріяльні злидні — основний ґрунт селянської психології в Стефаника", бо „бідність і тяжка боротьба з нею так заполонили душу селянина, що в ній прибили людські почуття любови і милости". Бойко до творів про селянську бідноту зарахував і такі новелі, як „Басараби", „Майстер", „Мамин синок", „Портрет" . . .

Д-р Остап Грицай (1881 — 1954) кілька разів писав про Стефаника. Він бачив у Стефаникових творах „невмолимий трагізм", що корисно відрізняється від „ліричної м'якости" інших письменників. Критик підкреслював те, що в Стефаника „навіть картини природи та порівняння мають свою трагічну лінію". Грицай бачив, що „ця химерна конечність індивідуального терпіння Стефаникових людей починає вражати з таємною грозою якоїсь ірраціональної, демонічної засади". Грицай писав це в 1921 р. в брошурі „Василь Стефаник: Спроба характеристики", Віденъ, 1921 і ще не оцінював повоєнних творів письменника. Критик тоді твердив, що „генеральний вислід Стефаникового дотеперішнього світогляду, — це невідрадний безпросвітній песимізм, якась невмолима „влада тьми"."

Грицай змінив своє становище до Стефаника в 1931 р., коли прочитав його повоєнні твори. Він писав у „Свободі" в Джерзі Сиrі, з 16 і 17 вересня 1931 р. у статті „Стефаникова пісня землі" так: „То є такі книги у світі, написані великими, Богом натхненними творцями, що коли їх отвориш і почнеш читати, то вони, хоч ніби німі і з мертвого паперу зложені, стають солодкою піснею співати тобі. Може тому, що всяке велике творче Слово — з божеського духа пісні в началі почате."

І от Стефаникова книга про землю — „це така пісня, повна чарівної краси, з глибини любови до рідного народу виспівана". Грицай уважав новелю „Вона земля" у збірці „Земля" (1926) за „найкращу", („Свобода" ч. 16). Про героїню „Марії" критик писав, що це „новий тип жінки селянки в порівнянні з передвоєнними оповіданнями". Марія це „хоробра мати — зі стихією свідомої володарности сповненою духовістю" („Свобода", як вище, ч. 17).

Чеський славіст *Вікентій Харват* (помер 1945) вмістив в журналі „Slovansky Přehled" (1902) рецензію на збірку „Дорога". Рецензентові подобалася новеля „Палій", в якій сцена між Курочкою і Федором („А я ж, Андрійку, де силу пустив?") — „ніби витесана з каменю". Вразили його і „Кленові листки", та передусім йому подобалася „Озимина" зі своїм „веселим старим, що гріється на сонці".

В. Харват відзначив в тому ж „Slovansk-ім Přehled-i" в 1931 р. (ч. 6) 60-річчя з дня народження В. Стефаника. Він писав, що Стефаникове слово „завжди влучно дібране викристалізоване, витончене, воно ніжне і пристрасне, ніби пройшло через горнило болів, терпіння і любови (стор. 167). На думку Харвата — „Стефаник був шліфувальником діямантів, який працює поволі, довгі роки, тому, що слово було для нього найдорогоціннішим матеріялом, з якого він різьбив мерехтливі і сяючі коштовності" (169).

Писав про Стефаника відомий чеський славіст, професор Карлового університету, Ян Махаль (1855 — 1939). В книзі „Slovanstvo", Прага, 1912, *професор Махаль* писав, що в творах Стефаника „скупими штрихами зображені цілі родинні трагедії і викарбовані вони з такою художньою силою, що глибоко вражають читача . . . Рисунок Стефаника лаконічний, з різкими контрастами і гострими рисами, стиль лапідарний, забарвлений народною мовою Покуття" (157).

Болгарський письменник і критик *Петко Тодоров* (1879 — 1916) писав про Стефаника в журналі „Демократически преглед" (1914, ч. 4). Тодоров вірно підкреслював, що „Стефаник уловлює і розкриває в найпримітивнішому, простому середовищі почуття і переживання свого европейського сучасника, не раз в його творах відкриваються у поетичному ясновидінні духовні проблеми нашого часу. І хоча ці твори пройняті національним духом, то їхня художня форма і вміння автора піднести найпростіші мотиви до загальнолюдського звучання дуже високі, чого не змогли досягти не тільки російські народники, але й інші геніяльні російські письменники".

(Далі буде).

ПОЛІТИЧНІ НАСЛІДКИ ВАЛЮТОВОЇ КРИЗИ В НІМЕЧЧИНІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

парляменту в Шлезвіг-Гольштайні дали абсолютну більшість голосів для опозиції. Це вказує на те, що все більше німецьких громадян виявляють своє незадоволення соціялістично - ліберальним урядом. Покищо уряд Брандта має ще більшість в парляменті і не збирається йти на нові вибори. Але якщо ціни будуть далі рости і фактична вартість марки спадати, якщо загрожений німецький експорт викличе безробіття і якщо „східня" політика Брандта не даватиме жадних результатів через неуступливість Москви, то тоді урядові Брандта тяжко буде триматися у 1973 році. Сьогодні й опозиція не дуже квапиться до урядових стільців, розуміючи, що їй буде так само тяжко встановити політичну рівновагу.

Все це відноситься нібито до внутрішніх німецьких справ. Проте, внутрішня ситуація в Західній Німеччині не може бути байдужою для решти західнього світу. Глибша господарська криза в Зах. Німеччині — якщо вона настане, як це дехто передбачає — не може не відбитися на всіх країнах Заходу. Захитана співпраця поміж західньоевропейськими країнами, а тим більше захитана їх співпраця з ЗСА — це дуже поважні і небезпечні явища. З цього скористала б і зміцнила б своє становище Москва. А кожне зміцнення Москви йде на некористь поневолених нею народів...

СТУДЕНТИ БРЕНДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ у Волтгемі, Масс., відкинули пропозицію вибрати підсудну Анджелу Дейвіс президентом Асоціяції Алюмнів того університету. Президентом вибрали адвоката з Ню Йорку. „За" кандидатуру А. Дейвіс, яку тепер судять, голосували 793 студентів, а проти неї — 2 489 студентів.

Валентина Мороза перевезли до Володимирської тюрми

Балтімор „Смолоскип"— З України наспіла вістка що Валентина Мороза, засудженого в листопаді 1970 р. на 9 років ув'язнення і 5 років заслання, перевезли до відомої Володимирської тюрми, де він мав би сидіти в одиночному ув'язненні. В день його народин, 15 квітня 1971 р., сотні, а то й тисячі осіб з України і з різних кінців СРСР слали йому привітальні телеграми, поздоровляючи його та даючи тим самим моральну підтримку.

У зв'язку з засудом В. Мороза та рухом його оборони, який поширився на цілу Україну, розпочалася нова хвиля арештів, репресій і цькувань багатьох культурних діячів, студентів, молоді, робітників і селян.

Недавно заарештовано учителя Пастуха, під закидом, що він мав би організувати допомогу українським політичним в'язням.

Професора Львівського університету ім. І. Франка, інженера - хеміка, поетесу Атену Волицьку, після довгих цькувань і допитів звільнено з університету. А. Волицька, будучи кільканацятьрічним професором була рівночасно професором і мала найкращі рекомендації багатьох професорів. Не зважаючи на це, її звільнено за те, що в день суду над В. Морозом вона мала перебувати в Івано-Франківську і мала підписати лист в обороні молодого історика.

Відомий на цілу Україну і за - кордоном музей-архів Івана Гончара в Києві (Київ, вул. Новодницька 8/2, тел. 77-33-49) недавно закрито та заборонено його відвідувати. Власник музею Іван Гончар знаходиться під постійним наглядом і тиском зі сторони КГБ. З Києва повідомляють, що музей є під великою загрозою. Є дуже поважні побоювання, що він може бути підступно знищений, подібно як це було з Бібліотекою АН УРСР чи архівами у Видубицькому манастирі.

Цькування і переслідувань зазнає відома молода співачка (про яку обширно пишеться в третьому випуску „Українського вісника") Ніна Матвієнко. Її забороняють виїздити за-кордон, навіть до соціялістичних країн, тільки тому, що вона мала одержати якийсь лист з Заходу.

Стало відомо, що багато мистців з молодої генерації черпають сюжети до своїх творів з релігійного життя та християнських легенд.

Студентський Ад Гок Комітет маніфестуватиме голодівкою

Ню Йорк. — Із Студентського Ад Гок Комітету за патріярхальний устрій УКЦеркви інформують, що студенти впродовж трьох днів маніфестуватимуть біля катедри Непорочного Зачаття у Філядельфії проти свячень новонайменованих єпископів всупереч поради Верховного Архиєпископа, щоб ці свячення відкласти до Архиєпископського Синоду. Маніфестація мала початися вже в п'ятницю, 21-го травня о год. 8.30 вечора на сходах катедри у Філядельфії. Студенти мали зайняти місця на сходах і почати голодівку аж до 25-го травня, на коли призначені свячення, вечора, або до того часу, як свячення буде офіціяльно відкликане. До ініціятивної групи прилучаться інші студенти, також з віддалених місцевостей. Прохається тільки, щоб не брали в цій маніфестації участи ті студенти, що є під лікарською опікою або які не мають доброго здоров'я. Крім голодової маніфестації, студенти почнуть у понеділок, 24-го травня, демонстрацію із запаленими смолоскипами і свічками. Демонстрація триватиме цілу ніч, аж до передбачених на вівторок, 25-го травня, єпископських свячень.

ПОДЯКА

Трагедія, яка сталась в нашому домі в неділю 2-го травня 1971 р. о год. 2:13 по полудні, в якій загинув трагічно мій Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО троє дітей і БРАТ

бл. п.
СТЕПАН КІНЬ

від експлозивної бомби, яку якась злобна невидима рука поклала в паперовій торбі в коридорі нашої хати.

В цей трагічний для нас час, нам прийшли з допомогою потіхи і розради численні наші Приятелі і Знайомі і цілою дорогою висловлюємо найсердечнішу подяку о. прелатові Мон. Еміліянові Манастирському, о. Скриньковському, о. Гуменицькому, о. Павлові Бумбар і о. Л. Моско — усі із Стемфорду, за відправлення Панахид і Служби Божої, сотрудникові о. Филипові Бумбар при парафії св. Духа в Брукліні, Пароховї Генералові о. Н. Войковському, який перший прийшов в хвилині цього трагічного випадку зпомічю для нас, за похоронну відправу і за змістовну зворушливу проповідь. Хорові студентів коледжу із Стемфордської Семінарії, хорові „Думка" із Ню Йорку, дякові парафії св. Духа в Брукліні п. Л. Рейнаровичеві і іншим, д-рові Миронові Зарицькому, що приходив до нас з лікарською поміччю, учителям і дітям школи св. Духа в Брукліні за купно чаші в імені бл. п. чоловіка Степана, за участь в Службі Божій, кумам з Чикаґо, кумам, кузинові і другові з Клівленду, кумам з Філядельфії і всім кумам місцевим.

Дякуємо усім Приятелям ближчим і дальшим, Знайомим і Незнайомим, що прийшли сотками до нас, щоб висловити співчуття, потіху і розраду нам в нашому горі, за зложення так численно, в погребовому заведенні п. Сенка вінків і квітів, за так численні пожертви на молитви і Служби Божі по бл. п. мого Мужа і Батька.

За так численну участь при відправах Парастасу і Панахид в двох днях та в день похорону, на похоронній відправі і Службі Божій і також, що так численно із своїми автами відпроваджували в останню дорогу на цвинтар „Сайпрес Гіл", за участь на тризні і за вислови співчуття для нас в промовах, та зложення пожертв.

Нехай Господь милосердний винагородить Усім за усе добро, яке ми отримали від Вас в цей тяжкий і сумний для нас час, а бл. п. Степанові, моєму мужові, батькові і братові, американська земля заступить рідну українську, яку Він так любив.

Горем прибиті:

АННА — дружина
МАРУСЯ і ХРИСТЯ — доньки
БОГДАН — син
брат **ТЕОДОР** з родиною в Ню Йорку
брат **ВАСИЛЬ** з родиною в Україні

ВІД НЕДІЛІ В ЗСА ЗОБОВ'ЯЗУЮТЬ НОВІ поштові оплати: пересилання звичайного листа в ЗСА і до Канади коштує тепер 8 центів замість 6 центів, а летунський лист коштує тепер 11 центів; Звичайна поштова картка раніше коштувала 5 центів, тепер 6 центів; уся пошта другої і третьої кляси подорожчала на від 20 до 33%.

Цілою дорогою ділимося сумною вісткою з Рідньою, Приятелями і Знайомими, що з волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність 30 березня 1971 року наш Дорогий БАТЬКО, ДІДУНЬО, БРАТ і ШВАГЕР

бл. п.
МИХАЙЛО БАРАН

відомий Бучацький Громадянин, проживши 84 р. життя. Покійний народився в Бучаччині, помер в Монтреалі, в місті постійного перебування.

В глибокому смутку:
дочка МАРТА, син ІВАН з рідньою, син ТАРАС з рідньою, Рідня в ЗСА та в Україні
Т. Баран, 10905 Pasteur Str., Que., Montreal 356

Замість квітів на могилу бл. п. АЛЕКСАНДРА САЛЕВИЧА
Батька колеги З. Салевича,
приятелі Метрополітального Відділу Т-ва Українських Інженерів Америки
складають
55.00 дол. на „Церкву в Потребі" і
55.00 дол. на видавничий Фонд Термінологічного Словника

В. і В. Гнатковські	$10.00	І. і І. Мокрівські	$5.00
Л. і Р. Гаврилюки	10.00	Д. і О. Леськів	10.00
О. і Я. Городецькі	10.00	В. і Л. Пахолюк	5.00
О. і М. Гнатейки	10.00	І. і Ю. Охримовичі	10.00
М. і Ю. Гончаренки	10.00	Л. Калинич	5.00
О. і Т. Задулі	10.00	В. Мисак	10.00
С. і С. Івашків	5.00		

Л. ЛУЦІВ
ТАРАС ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ УКР. СЛАВИ
Ціна 2.00 доляри
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Ділимося болючою вісткою з Рідними і Приятелями, що дня 19-го травня 1971 р. в Балтіморі відійшов у Вічність на 79 р. життя, заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш Дорогий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п. Інж.
ІВАН МАРКОВСЬКИЙ

б. властитель дібр Стрільбичі — Білич.
ПОХОРОН відбудеться в суботу, дня 22-го травня 1971 року.

В смутку залишені:

КАРОЛІНА — дружина
ІРЕНА ЯВОРСЬКА — донька
Інж. АДАМ і ЛІДІЯ МАРКОВСЬКІ — син і синова
Арх. ІВАН і МАРТА МАРКОВСЬКІ — внук з дружиною
СТЕФАНІЯ СУПІНСЬКА
сестрінки: **Д-р ТАДЕЙ і інж. ЮЛІЯНДА БУЛИКИ**
Інж. РОМАН і НАДІЯ БУЛИКИ
БРОНИСЛАВ ЛІМАНОВСЬКИЙ
Інж. ОСИП і ДАНУТА ЛІМАНОВСЬКІ
і Рідня в Краю

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

ЗВЕРНЕННЯ

У вівторок, 25 травня 1971 р. у Філядельфії, в катедрі Непорочного Зачаття, при вулиці Френклін, мають відбутись свячення двох номінатів на єпископів о. прелата Івана Стаха і о. шамбеляна В. Лостена. Звертаємось з гарячим проханням до всіх священиків, громадських, культурних, молодечих і політичних організацій та установ, як також поодиноких мирян не брати участи у свяченнях на єпископів о. Ів. Стаха і о. В. Лостена і бенкеті з приводу цієї події.

Згідно з декретами Вселенського Собору Ватиканського 2-го по відношенні до Східніх Церков і в тому Української Католицької Церкви та після Архиєпископського Синоду УКЦеркви, що відбувся в Римі 1969 р. наша Церква діє на патріярхальній основі, помісности, себто на засаді самоуправи. На основі повищого, як також на засадах домовлень під час унії нашої Церкви з Римом в 1596 р. номінація нових епископів належить до прав Синоду Українських Єпископів.

Т-во за Патріярхальний Устрій УКЦеркви стоїть на непохитному становищі Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого, який у відповідь на листа Східньої Конґреґації в якому заперечувалась важність Архиєпископського Синоду написав — Синод Українських Єпископів рішав на підставі „Декрету для Східніх Церков", від 21 листопада 1964 р. та що „рішення 21 епископів є правом для нас..." Верховний Архиепископ Й. Сліпий твердо стоїть на становищі помісности, себто самоуправи УКЦеркви. Все що діється поза рямками ухвал й постанов Архиєпископського Синоду є незаконним супроти нашої Церкви. Такою незаконністю є номінація двох нових єпископів.

Верховний Архиепископ Й. Сліпий просив Номінатів відкласти свячення до Синоду Українських Єпископів, що має відбутись, мабуть в червні ц. р. у Канаді, але Номінати, хоч, як відомо сам Святіший Отець просив їх, щоби вони слухали і шанували Верховного Архиєпископа, не повинувались і не послухали поради Верховного.

Тому щиро запрошуємо всіх мирян взяти численну безпосередню участь у траурній демонстрації, що відбудеться у місті Братньої Любови — Філядельфії біля катедри Непорочного Зачаття при вулиці Френклін.

ВСІ НА ДЕМОНСТРАЦІЮ ДО ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

ВІВТОРОК, 25 ТРАВНЯ 1971 Р.

Пожертвуйте один день праці для оборони історичних прав Української Католицької Церкви, за здійснення ухвал й постанов Синоду УКЦеркви, за самоуправу УКЦеркви, за мир, єдність і спокій в нашій Церкві. Нехай між нами не буде байдужих, зокрема тепер.

Ваша участь у демонстрації, це успіх нашої спільної акції в обороні за мир, спокій і єдність УКЦеркви.

КРАЄВА УПРАВА ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКЦЕРКВИ

Перед Балем Ґрадуантів у Ню Йорку

Заходами Окружної Ради СУА та Української Студентської Громади в Ню Йорку відбудеться в суботу 12-го червня традиційний Баль Ґрадуантів середніх шкіл, у залі Академії св. Юра при 6-ій вулиці на долині міста. Як і в минулих роках, так і тепер на нього щиро запрошується всю українську студіюючу молодь. Багато з наших студентів-середньошкільників закінчать свої школи і курси Українознавства й підуть на студії до університетів і коледжів, ввійдуть в нове оточення, і там перед ними виникнуть нові завдання й нові обов'язки, не тільки в студіях. Вони покликані будуть голосом поневоленого українського народу, розповідати своїм американським товаришам про непокірну і волелюбну Україну, про велику українську історію й культуру, дбати, щоб в університетських бібліотеках були українські та українознавчі книжки тощо.

Живемо у періоді великих і часто небезпечних змін, в часі нищення багатьох важливих і цінних принципів та засад. Наша ж молодь, вихова в Пласті, в СУМ-і чи іншій молодечій організації, мусить пам'ятати, що Україна чекає на них, на своїх молодих, чесних і гордих своєю людською гідністю та національною приналежністю громадян. У цих важких часах наша молодь не була й не буде сама — з нею є і завжди буде свідома українська спільнота. Вона щиро вітатиме на Балю Ґрадуантів усіх студенток і студентів, радітиме їхніми досягненнями й успіхами та надалі буде солідарно підтримувати українське студентство в боротьбі за здійснення наших спільних ідеалів.

До побачення, Дорога Молоде, на Бенкеті й Балю Ґрадуантів у суботу 12-го червня! Бенкет розпочнеться о 7-й вечора, забава о 9:30, під звуки оркестри п. Старосольського. Докладніше про Ґрадуаційний Баль інформуйтесь у п-і Михайлини Баран у Ню Йорку, телефон: WA 7-8776.

(Є. Є.)

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ УРЯД СТВОРИВ окрему Інформаційну Агенцію для поборювання неправдивих вісток про життя й події у тій країні, що з'являються в закордонній пресі. Агенцію створено при міністерстві закордонних справ Бразилії, і вона буде слідкувати за фальшивими вістками в закордонній пресі та надсилати правдиві інформації, як і виправляти помилкові. Маріо Барбоза, міністер закордонних справ, вважає, що подекуди за кордоном преса розпочала злонавмисну кампанію проти сучасного уряду Бразилії, який твердою рукою поборює комуністичних та лівих заколотників і викрадачів людей.

Іван Коляска в ЗСА

Мґр Іван Коляска, на запрошення Товариства Української Студіюючої Молоді, Осередок Діяльности Ню Йорк, прибув до Америки з Торонта, Канада, і виголосив дві доповіді на тему „Антимосковський спротив в сучасній Україні". Одна доповідь відбулася у Йонкерсі в суботу 15-го травня 1971 р. в Українському Народному Народному Домі о год. 7:30 веч., — друга в Ню Йорку в неділю 16-го травня в залі школи св. Юра о год. 2-ій по пол. В Йонкерсі на доповідь прийшло понад 60 осіб, а в Ню Йорку прибуло понад 200 осіб, між ними багато молодих студентів.

Мґ-ра Коляску представила Ірина Твердовська, заступниця голови ТУСМ-у ОД Ню Йорк. У своїх доповідях, мґр Коляска особливо підкреслював, що крім спротиву з причин економічного недостатку і політичного незадоволення, найгостріший опір в сучасній Україні проти Москви, це опір на національній базі. Переплітаючи доповіді багатьма анекдотами, які він чув в Україні під час свого дворічного побуту в Києві, мґр Коляска одночасно розважав слухачів і показав, як там українці „сміються крізь сльози". Згадав багатьох українських поетів і письменників, які саме із національних причин творили і творять сильний спротив проти русифікації України. Цей спротив виявляється у формі листів до газет, протестів до різних установ, прилюдних виступів, підпільних журналів, і т. п. Цитував уривки із своєї книжки „Освіта в Радянській Україні". Доповідач кінчив свої доповіді із проханням затирати різні партійні непорозуміння між українськими організаціями на еміґрації і працювати для спільної мети. Більша політична активність і жертвенність, а особливо більша участь у антимосковських демонстраціях підбадьорують наших братів на Україні, а не шкодять їм, як це дехто може пояснювати.

Під час відповідей на запити слухачів, мґр Коляска докладніше згадав про своє перебування на Україні, на цю тему вже останнього року вийшла його друга книжка „Два роки в Совєтській Україні" англійською мовою. На першій і другій доповідях, присутні ставили цілий ряд питань, на що прелеґент давав вичерпні відповіді.

На закінчення, І. Твердовська щиро дякувала мґ-рові Колясці від імені ТУСМ-у й від усіх присутніх, які гучними оплесками виявили свою вдячність за його цінні доповіді і відспіванням „Не пора" закінчено цікаві виступи.

І. Т-ка

Свято Шевченка в Рочестері, Н. Й.

В неділю 28-го березня ц. р. після Служби Божої, відбулася академія в честь Тараса Шевченка Рочестері, яку влаштувала суботня Школа Українознавства в місцевій парохії.

Програму свята виконували шкільні діти, їх підготовила Зеновія Товпаш, на переміну з вокальним дуетом-під мистецьким керівництвом маестра, Богдана Маркова, та церковним хором під управою, Стефана Саворського.

Концерт відкрито Заповітом. Святочну доповідь виголосив Богдан Марків. Він підійшов до теми дещо цікавіше, бо не оповідав біографії поета, як це звичайно буває, а вказав на головну ідею Шевченкових писань, цитуючи відповідні уривки Кобзаря.

Діти першої кляси виконали дві пісні. Опісля співали учні І-их і ІІ кляс. Вокальний дует Галини Марків і Ніни Сметанюк, відспівав низку пісень при інструментальнім супроводі Богдана Маркова, який акомпаньював також хорові. В поодиноких деклямаціях, або уривках виступали учні ІІ-ої кляси: Мирон Техловець, Лев Товпаш, Наталка Качоровська, Богданна Товпаш і Ераст Марків. На закінчення церковний хор виконав пісні. Виступали солістки з вокального дуету.

Заля виповнена глядачами, щиро оплескувала поодинокі точки програми. Імпрезу закінчено національним гимном.

П. Т.

Громадянство прощало Надію Кудрик

В Йонкерсі, дня 19 березня ц. р., померла в молодому віці людина, залишаючи по собі безцінні заслуги для нашої громади.

Покійна, Надія Кудрик була добра парафіянка, добра дружина і незаступлена матір-свого єдиного сина-Ореста. Вона й незаступима провідниця-при місцевій організації Об'єднання Жінок Організації Чотирьох Свобід України. Тут, вона працювала у місцевому Відділі і очолювала його на пості виховниці.

Численне громадянство зібралося в похоронному закладі Дучимінського, щоб віддати пошану Надії Кудрик. Молоді сумівці творили варту над домовиною покійною. Одна з її учениць, Ірина Микитин провела спільну молитву. Заступниця голови місцевого ОЖ ОЧСУ М. Микитин виголосила прощальну промову.

Похорон відбувся 22-го березня при численній участі громадян. У церкві, Святу Літургію відправив о. монсеньйор Стах в асисті двох священиків, прощавши покійну. Надію Кудрик поховано на кладовищі в Маунт Гопс. Над могилою промовляв Лев Футала.

Після похорону громадян запрошено на поминки, які відбулися у місцевому Народному Домі СУМА. Цим зайнялися членки ОЖ ОЧСУ. На поминках виголошено ряд промов-від священиків, близьких, приятелів та поодиноких організацій.

Нехай чужа земля буде їй пером!

О. Ж.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 22-го ТРАВНЯ 1971 р.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. Квартальні збори Т-ва Запор. Січ — 234 Відд. о год. 7:30 веч. в УНДомі. — І. Іваник, секр.

НЕДІЛЯ, 23-го ТРАВНЯ 1971 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 245 Відд. о год. 2-ій попол. в залі Укр. Правосл. Церкви св. Тройці при 824 Adelin St. Проситься чл. прибути на збори. — М. Голінко, голова, М. Мартиненко, секр.

ЧЕТВЕР, 27-го ТРАВНЯ 1971 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 5 Відд. о год. 7-ій веч., в Авдиторії Укр. Кат. Церкви Чесного Хреста, 37-09 31st Ave. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти вкладки. — М. Хоманчук, секр.

СУБОТА, 29-го ТРАВНЯ 1971 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва ім. Л. Українки — 455 Відд. о год. 3-ій по пол. при 46-02 30 Рд. Проситься чл. прибути. — Управа.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) — $2.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) — $3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ ЗА ПОЛІТИЧНІ ОГОЛОШЕННЯ (виборчі кампанії) — $4.00
ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по — $3.00
за інч за кожного рода оголошення.
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — $4.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — $6.50

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.